

Γιώτα Ιωαννίδου,

μέλος του ΔΣ της ΟΛΜΕ, εκπρόσωπος των Παρεμβάσεων

ΚΑΤΑΡΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ ΤΕΕ;

Την ίδια ώρα που το υπουργείο Παιδείας διαφημίζει την πρόταση της υποεπιτροπής διαλόγου για την **Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση** και Κατάρτιση, σαν δρόμο δήθεν αναβάθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων και προοπτικών των αποφοίτων της, μέσω της σύνδεσης με τις πολυδιαφημισμένες «ανάγκες της αγοράς», στην ουσία ετοιμάζεται να καταφέρει ένα αποφαστικό **πλήγμα** εναντίον τους.

Η **κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ- ΑΝΕΛ** και ειδικότερα τα Υπουργεία Εργασίας και Οικονομίας, που διαχειρίζονται μεγάλο μέρος των πόρων του **ΕΣΠΑ 2016-2020** για την επαγγελματική κατάρτιση ανέργων και εργαζομένων, έχουν αποδεχτεί πλήρως και εφαρμόζουν χωρίς ουσιαστικές αλλαγές το σχεδιασμό που είχε φροντίσει να εξασφαλίσει η κυβέρνηση ΝΔ - ΠΑΣΟΚ, σύμφωνα με τον οποίο:

(α) όλα τα σεμινάρια κατάρτισης πρέπει υποχρεωτικά να ακολουθούνται από **εξετάσεις πιστοποίησης προσόντων** και

(β) η λεγόμενη «συνεχιζόμενη» επαγγελματική κατάρτιση μόνο κατ' όνομα είναι συνεχιζόμενη αφού **δεν προαπαιτεί την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση - κατάρτιση**, αντιθέτως προβλέπει μια «**διαδρομή παράκαμψής**» της, επομένως σταδιακά οδηγεί σε παραγκωνισμό και περαιτέρω **υποβάθμισή** της.

Έτσι, ποιος είναι άραγε ο λόγος ένας νέος να συμμετέχει 3-5 χρόνια στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για να αποκτήσει τις απαραίτητες γενικές γνώσεις και να γνωρίσει ολοκληρωμένα μια επαγγελματική ειδικότητα όταν μπορεί με ένα «**ταχύρρυθμο**» **σεμινάριο**, ίσως και χωρίς καν αυτό, να αποκτά, μέσω συνήθως σύντομων εξετάσεων σε θέματα θεωρίας, ένα επαγγελματικό πιστοποιητικό;

Το Υπουργείο Εργασίας, μέσω της εφαρμογής των νέων προγραμμάτων κατάρτισης και εγγυημένης απασχόλησης (voucher) του ΕΣΠΑ 2016 - 2020, ανοίγει το δρόμο της **μαζικής επαγγελματικής πιστοποίησης από ιδιωτικούς φορείς**, μέσω εξετάσεων και επί πληρωμή, ειδικοτήτων της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης για αποφοίτους Γυμνασίου αν όχι Δημοτικού, που κανονικά θα απαιτούσαν σπουδές χρόνων.

Συγκεκριμένο παράδειγμα: Η πρόσκληση (ΑΝΑΔ09) για «Κατάρτιση ανέργων 29 - 64 ετών σε κλάδους αιχμής με πιστοποίηση» στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, είναι σαφής.

Απευθύνεται και σε ανέργους «με χαμηλά τυπικά προσόντα που καλύπτουν έως την ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης». Όπως μας πληροφορεί ο ΟΑΕΔ στην ιστοσελίδα του, πρόκειται για πρόγραμμα που απευθύνεται σε 26.000 ανέργους, «130 ωρών κατάρτισης και συμβουλευτικής καθοδήγησης», που θα οδηγεί σε υποχρεωτική πιστοποίηση και εγγυημένη απασχόληση έξι μηνών σε εταιρείες του ιδιωτικού τομέα. Το πρόγραμμα αφορά σε 8 κλάδους της ελληνικής οικονομίας και 43 ειδικότητες. Οι κλάδοι αυτοί, με ενδεικτικές ειδικότητες (όπως δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα Έθνος, 23/01/2016 και αναρτήθηκαν σε ιστοσελίδες διαφόρων ΚΕΚ) θα είναι:

1. Εμπόριο (π.χ. στέλεχος χονδρικού εμπορίου).
2. Logistics (π.χ. στέλεχος διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας)
3. Τεχνικά επαγγέλματα (π.χ. τεχνίτης ηλεκτρολόγος, τεχνίτης ελασματοουργός).
4. Ενέργεια (π.χ. τεχνίτης φυσικού αερίου).
5. Τουρισμός (π.χ. υπάλληλος υποδοχής ξενοδοχείου).
6. Τεχνολογίες πληροφορικής επικοινωνιών (π.χ. τεχνικός ηλεκτρονικών υπολογιστών και δικτύων).
7. Αγροδιατροφικός (π.χ. στέλεχος διαχείρισης και εμπορίας βιολογικών προϊόντων).
8. Περιβάλλον Διαχείριση Στερεών και υγρών αποβλήτων (π.χ. τεχνικός λειτουργίας συστημάτων επεξεργασίας στερεών αποβλήτων).

Όπως αναφέρεται και στο Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», ΕΣΠΑ 2014 – 2020, η διαφορά των νέων «στοχευμένων» προγραμμάτων κατάρτισης από τα προγράμματα του 2007 – 2013, είναι ότι **θα οδηγούν σε πιστοποίηση**, με βάση τα «διεθνή πρότυπα». Φυσικά τα λεγόμενα «διεθνή πρότυπα» δεν είναι τίποτα περισσότερο από διεθνείς ιδιωτικές εταιρείες που έχουν κατορθώσει να περιβληθούν ενός θεσμικού πλαισίου τύπου ISO (συστημάτων διασφάλισης διαδικασιών «ποιότητας») και να πραγματοποιούν εξετάσεις φυσικών προσώπων **εμπορεύσιμα πιστοποιητικά επαγγελματικών τίτλων**.

Περιττό να σημειώσουμε πως παρότι τα «διεθνή πρότυπα» λειτουργούν σε πολλές χώρες, η πιστοποίηση σύμφωνα με αυτά δεν είναι υποχρεωτική. Εδώ όμως είμαστε Ελλάδα του τρίτου (και σύντομα και τέταρτου) ευρω-μνημονίου και οι «επιτυχημένοι επιχειρηματίες» αν ξέρουν κάτι να κάνουν καλά είναι να απομυζούν επιδέξια τα διαθέσιμα χρήματα του κρατικού προϋπολογισμού (αυτά τελείωσαν για την ώρα...) ή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (περί ΕΣΠΑ ο λόγος...).

Πως γίνεται αυτό; Για να εδραιωθεί μια νέα κερδοσκοπική αγορά όπως στην περίπτωση μας, η «αγορά τίτλων πιστοποίησης προσόντων», χρειάζεται πρώτα από όλα να δημιουργηθεί η σχετική **ζήτηση**.

Για να υπάρξει αυξημένη ζήτηση, προϋπόθεση είναι να θεωρηθεί από κάποιους ανθρώπους «ανάγκη» και μάλιστα τόσο ζωτική ώστε να επιδιώξουν με κόπο και κόστος την ικανοποίησή της. Και επειδή φυσικά η ξαφνική ανάγκη για περισσότερα πιστοποιητικά δεν είναι πραγματική, αλλά κατασκευασμένη και αγοραία, και οι εργαζόμενοι ή οι άνεργοι συνηθέστατα δεν στερούνται τίτλων σπουδών και πιστοποιητικών, αλλά πραγματικής, σταθερής και ποιοτικής εργασίας, κάποιος χρειάζεται να κάνει την πιστοποίηση **υποχρεωτική!** Όταν δεν πάει ο Μωάμεθ στο βουνό, πάει το βουνό στον Μωάμεθ...

Εδώ έρχεται το ΕΣΠΑ και με τις ευλογίες του (κυρίως με τα εκατομμύρια ευρώ του) δημιουργείται από το τίποτα μια νέα, πολύ κερδοφόρα για ελάχιστες εταιρείες αγορά. Να λοιπόν τι είχαν στο μυαλό τους αυτοί που έκαναν τις εξετάσεις πιστοποίησης υποχρεωτικές για όλα τα σεμινάρια κατάρτισης που θα γίνουν στη χώρα μέχρι το 2020 και βάλε: **Μετάγχιση χρημάτων του ΕΣΠΑ στις εταιρείες πιστοποίησης, (όπως μέχρι σήμερα μεγάλο μέρος των προηγούμενων ΕΣΠΑ ήταν μετάγχιση χρημάτων στα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης για χιλιάδες αμφιβόλου αποτελεσματικότητας σεμινάρια), χρημάτων που θα μπορούσαν να έχουν πολύ πιο αποδοτική χρήση προς όφελος των ανέργων και των εργαζομένων.**

Το σοβαρό θέμα όμως είναι ότι τα 43 **αντικείμενα κατάρτισης** της παραπάνω προκήρυξης, βαφτίζονται **ειδικότητες** και μάλιστα διατυπώνονται ως τίτλοι ολοκληρωμένων επαγγελματικών ειδικοτήτων που ήδη υπάρχουν στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα (οι περισσότερες από αυτές που περιέχουν τα δημοσιεύματα).

Ταυτόχρονα εμφανίζονται ιδιωτικές εταιρείες στην αγορά, που διαφημίζουν ότι πληρούν τα περίφημα «διεθνή πρότυπα διαπίστευσης φορέων πιστοποίησης προσώπων (ELOT EN ISO/IEC 17024)» και είναι οι διαδικασίες τους πλήρως ελεγμένες από τον Εθνικό Οργανισμό Διαπίστευσης – ΕΣΥΔ. Για παράδειγμα, η TÜV HELLAS, που παρέχει πιστοποίηση σε πολλές ειδικότητες με τίτλους που υπάρχουν στην τυπική εκπαίδευση, όπως τεχνικός συγκολλήσεων και κοπής μετάλλων, τεχνικός συντηρητής εγκαταστάσεων αυτοματισμού και αυτόματου ελέγχου, τεχνικός ψυκτικών εγκαταστάσεων, στέλεχος διοίκησης κλπ. Μιλάμε για πολύ-πολυτεχνίτες fast track, με την ώρα!

Σε πολλές από αυτές τις εταιρείες οι διαγωνιζόμενοι **επί πληρωμή** μπορούν να είναι απόφοιτοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης, με ή χωρίς επαγγελματική εμπειρία και αποκτούν μετά από επιτυχείς εξετάσεις, **πιστοποιητικό** ειδικότητας, «αναγνωρισμένο στην αγορά των κρατών μελών της ΕΕ», ισχύος 4 ή 5 χρόνων και **ανάγκη επαναπιστοποίησης**, με **ίδιον κόστος**. Δηλαδή η αχλάδα έχει και την ουρά της...

Να σημειώσουμε επιπλέον ότι η συμμετοχή σε ένα τέτοιο πλαίσιο πιστοποίησης δεν είναι μια απλή συμμετοχή σε εξεταστική διαδικασία. Συνεπάγεται τη συμφωνία και την αποδοχή εκ μέρους του πιστοποιούμενου ενός συγκεκριμένου **κώδικα δεοντολογίας** αναφορικά με την εκτέλεση των επαγγελματικών εργασιών για τις οποίες πιστοποιείται. Και με τη σειρά του ο φορέας πιστοποίησης ελέγχει, επιτηρεί και εάν κρίνει ότι έχουν παραβιαστεί όροι του εν λόγω κώδικα δεοντολογίας αίρει την πιστοποίηση. Αντί λοιπόν το δημόσιο μέσω των αρμόδιων φορέων να ασκεί έλεγχο και εποπτεία στη λειτουργία των εργασιακών ειδικοτήτων παραχωρεί λίγο-λίγο αυτή την αρμοδιότητα σε ιδιωτικές εταιρείες πιστοποίησης και επιτήρησης των επαγγελμάτων.

Η κυβέρνηση, με τους πόρους του ΕΣΠΑ, φαίνεται να εξασφαλίζει το πελατολόγιο αυτών των εταιρειών πιστοποίησης και να ανοίγει μια νέα **κερδοφόρα αγορά πιστοποιήσεων**. Πιστή στη γραμμή υπηρετήσης των αναγκών της αγοράς και του κεφαλαίου, όπως οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Αδιαφορώντας για το γεγονός ότι με τη διαμόρφωση στην πράξη πιστοποιητικών ειδικοτήτων ταυτόσημων τίτλων με τα πτυχία της ΤΕΕ, η αγορά εργασίας θα αναλάβει ως συνήθως να «εξισώσει» και τα **επαγγελματικά δικαιώματα**.

Αυτό σημαίνει ότι πολύ γρήγορα, θα καταργηθούν στην πράξη τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ, ΙΕΚ και αυτό θα αποτυπωθεί με κάποιο τρόπο και θεσμικά. Η ίδια διαδικασία άλλωστε δεν ακολουθήθηκε και με τα πτυχία των κολλεγίων ή των ιδιωτικών πανεπιστημίων; Τον ίδιο δρόμο θα ακολουθήσει και το δικαίωμα στην εργασία των καθηγητών της ΤΕΕ, που αρκετούς θα τους μετακινήσουν σε ΔΙΕΚ, όπως φαίνεται από την πρόταση της υποεπιτροπής διαλόγου.

Με αυτό τον τρόπο υπονομεύονται πλήρως οι σπουδές στην Επαγγελματική Εκπαίδευση αλλά και την κατάρτιση και σύντομα δίπλα στη «βιομηχανία» πιστοποιήσεων θα στηθεί, όπως πάντα, και μια «ανθηρή» βιομηχανία **«πώς να περάσω τις εξετάσεις πιστοποίησης»**. Ποιος δε θυμάται αλήθεια την πιστοποίηση ECDL και την «προετοιμασία» για αυτήν («ECDL για ΑΣΕΠ σε 20 μέρες», με ταύτιση ουσιαστικά του φορέα παροχής και προετοιμασίας!); Πλάι στα εργασιακά δικαιώματα θα σφαγιάζονται και τα **μορφωτικά**. Μέσα σε μια αγορά εργασίας ήδη διαλυμένων εργατικών δικαιωμάτων.

Την ίδια στιγμή η κυβέρνηση, το υπουργείο εργασίας και το υπουργείο παιδείας επιδίδονται σε **εκθέσεις ιδεών** για να καλύπτουν την αποκρουστική πραγματικότητα των πολιτικών τους επιλογών, να υπερασπίσουν μέχρι κεραίας τα συμφέροντα του κεφαλαίου για μεγαλύτερο κέρδος. Παίζοντας με την **ανάγκη** των ανθρώπων για ένα μεροκάματο, παίζοντας με την **ασφάλεια** των ζωών τους στον τόπο εργασίας.

Το βασικό ερώτημα ωστόσο, βρίσκεται αλλού:

Οι μεγάλες συνδικαλιστικές Ομοσπονδίες θα υπερασπίσουν τους εργαζόμενους, τους ανέργους και τα παιδιά τους ή ετοιμάζονται να συμμετέχουν στο «μεγάλο φαγοπότι» μέσω των δικών τους ΚΕΚ, με το ένδυμα του κοινωνικού εταίρου;

Για τα μεγάλα αυτά ζητήματα, οι μαχόμενοι εκπαιδευτικοί, μα και οι μαθητές, οι άνεργοι, οι πρωτοβουλίες δράσης του νεολαιίστικου κινήματος κατά της ανεργίας και της κατά-μαυρης εργασίας, καλούμαστε να αναζητήσουμε τη θέση μας σε ένα ανατρεπτικό **μέτωπο παιδείας-εργασίας**, ενάντια στις πολιτικές της κυβέρνησης, της ΕΕ και της «αγοράς» τους.

12/04/2016